

Endring i antibiotika-rapportering

Kjære fastlege

De mikrobiologiske laboratoriene i Norge tar nå grep for å redusere unødvendig antibiotikabruk og hjelpe deg å velge det minst resistensdrivende middelet til din pasient.

Hva er nytt?

- Det blir nå bare utført resistensbestemmelse når det er sannsynlig at funnet i prøven er årsak til en infeksjon som krever antibiotika.
- Svarrapporten vil bare inneholde resistensbestemmelse for anbefalte midler.

Hva er fordelene for deg og pasienten?

- De midlene som blir rapportert vil være foretrukne for den typen infeksjon som er beskrevet, basert på gjeldende retningslinjer.
- Midlene vil være de minst resistensdrivende av alternativene, hvilket vil kunne bidra med å bremse resistensutvikling i fremtiden.

Hva kan være ulempene?

- Hvis du har glemt å oppgi relevante kliniske opplysninger kan du få et svar som ikke passer til den problemstillingen du sitter med (du har for eksempel glemt å opplyse om at pasienten er gravid og fått rapportert midler som er uegnet for gravide).

Hva gjør jeg hvis jeg får et svar som ikke passer til den problemstillingen min pasient har?

- Kontakt laboratoriet. Ofte vil bakterien allerede være undersøkt for flere antibiotikatyper enn det som er rapportert ut til deg.

Bakgrunn for endringen

Overforbruk av antibiotika er den viktigste årsaken til utvikling av resistens. Å resistensbestemme bakterier er viktig, men samtidig er det godt dokumentert at overrapportering kan føre til overbehandling.

Det er en nasjonal målsetting å få ned antibiotikabruken med 30 prosent fra 2012 til 2020. Om lag 80 prosent av all forskrivning av antibiotika skjer i allmennpraksis. Å redusere unødvendig behandling er også i tråd med Gjør kloke valg-kampanjen (<https://beta.legeforeningen.no/kloke-valg>).

Nye nasjonale anbefalinger

De nye anbefalingene for resistensbestemmelse har vi basert på nasjonale retningslinjer for antibiotikabruk, og på et nasjonalt strategimøte for laboratoriene høsten 2017, hvor også

Antibiotikasenteret for primærmedisin www.antibiotika.no/asp og Norsk forening for allmennmedisin deltok. Anbefalingene er tilgjengelige på www.unn.no/afa.

Med mindre opplysningene eller funn tilsier noe annet vil resistensrapporten bestå av antibiotika som anbefales til empirisk behandling, www.antibiotikaiallmenpraksis.no.

Laboratoriene vil vurdere kliniske opplysninger i større grad

Betydningen av et dyrkningsfunn vil vurderes mer individuelt enn tidligere. Det blir tatt stilling til om resistensbestemmelse skal utføres og hvilke midler som skal rapporteres. Dette prinsippet kalles selektiv rapportering. Vurderingen baseres blant annet på infeksjonsfokus, alvorlighetsgrad, kontraindikasjoner, bakteriefunn og resultatet av resistensbestemmelsen.

Krever gode kliniske opplysninger

Dersom kliniske opplysninger er mangelfulle vil det kunne føre til at resistensbestemmelse for relevante midler ikke rapporteres eller at svarrapporten er uten resistensbestemmelse. Som rekvirerende lege får du derfor et større ansvar for at rekvisisjonen inneholder alle relevante kliniske opplysninger.

Hva inneholder en godt utfylt rekvisisjon?

- Klinisk indikasjon
- Infeksjonsfokus
- Alvorlighetsgrad
- Kontraindikasjoner for antibiotikabehandling (f.eks allergier, nyresvikt/GFR?)
- Graviditet og graviditetsuke
- Pågående antibiotikabehandling
- Reiseanamnese

Ditt mikrobiologiske laboratorium vil informere deg om når endringen trer i kraft og hvordan du enkelt innhenter supplerende svar.

Vi håper du vil få nytte av denne nye måten å rapportere resistensbestemmelse på. Laboratoriene tar nå et større ansvar for bærekraftig bruk av antibiotika ved å aktivt tilby sin kunnskap til bruk i forskrivningsprosessen. Forhåpentligvis vil dette samarbeidet være med på minske unødvendig bruk av antibiotika, redusere bruk av de mest resistensdrivende antibiotikapreparatene og komme både pasienten og samfunnet til gode.

Med vennlig hilsen

AFA, ASP og NFA

Arbeidsgruppen for
antibiotikaspørsmål og metoder
for resistensbestemmelse (AFA)

Antibiotikasenteret for
primærmedisin (ASP)

Norsk forening for
allmennmedisin

DEN NORSKE LEGEFORENING